



**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 1

BESLUT
2011-12-05
Meddelat i Stockholm

Mål nr UM 4647-11
UM 4649-11

KLAGANDE

- 1.
- 2.

Ombud och offentligt biträde för båda:
Jur.kand.

MOTPART

Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrättens i Malmö, migrationsdomstolen, dom
den 10 maj 2011 i mål nr UM 23-11 och UM 198-11
(Migrationsverkets ärende nr m.fl.)

SAKEN

Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen undanröjer underinstansernas avgöranden,
utom såvitt avser ersättning till det offentliga biträdet, och visar
målen åter till Migrationsverket för ny handläggning.
2. Migrationsöverdomstolen bestämmer att ersättning ska betalas till
som offentligt biträde med 11 737 kr, varav 6 821 kr
för arbete, 2 568 kr för utlägg och 2 348 kr för mervärdesskatt.

Postadress
Box 2302
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 5

Telefon
08-561 690 00
E-post: kammarrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-14 98 89

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00-16:00

BAKGRUND

Bröderna reste enligt egna uppgifter in i Sverige den 5 februari 2010 och ansökte om asyl den 15 februari 2010. De uppgav att de var födda i Förenade Arabemiraten och att de hade bott där fram till år 2005 då de flyttade till Gaza. Till stöd för ansökningarna om asyl åberopade de i huvudsak att de var statslösa palestinier från Gaza, att de inte hade varit registrerade där och att Hamas försökt rekrytera dem och anklagat dem för att vara spioner.

Till styrkande av sina identiteter gav in bl.a. palestinska resedokument utfärdade i Ramallah i januari 2010; s.k. 00-pass.

Migrationsverket beslutade den 3 december 2010 att avslå och ansökningar om uppehålls- och arbetstillstånd m.m. och att utvisa dem. I besluten fann Migrationsverket att inte hade gjort sin hemvist sannolik, varför deras behov av skydd inte prövades mot de palestinska områdena, Gaza. Migrationsverket fann också att då uppgett att de var födda i Förenade Arabemiraten och hade vistats där med uppehållstillstånd fram till år 2005, det inte kunde uteslutas att de fortfarande kunde ha uppehållstillstånd där, eller t.o.m. vara medborgare i det landet, varför deras behov av skydd skulle prövas mot det landet. Slutligen fann Migrationsverket att det fanns anledning att bedöma asylansökningarna även mot Libanon, Jordanien och Syrien med motiveringen att det var allmänt känt att palestinier lever i dessa länder. Eftersom Migrationsverket fann att inte hade behov av skydd förordnade verket att utvisningarna skulle verkställas genom att reste till

Förenade Arabemiraten, Jordanien, Libanon eller Syrien, om de inte visade att något annat land kunde ta emot dem.

överklagade besluten till migrationsdomstolen och vidhöll vad de tidigare anfört samt tillade bl.a. följande. Migrationsverket har beslutat att utvisa dem till Förenade Arabemiraten, Jordanien, Libanon eller Syrien; de tre sistnämnda länderna med hänsyn till att det är allmänt känt att palestinier lever i dessa länder. Det har inte framkommit något i ärendena som antyder att de har någon anknytning till dessa länder. Det finns därför inte sådana särskilda skäl som medför att de får utvisas till mer än ett land.

Migrationsdomstolen, som höll muntlig förhandling i målen, avslog i dom den 10 maj 2011 överklagandena. Domstolen anförde bl.a. följande.

har genom den skriftliga bevisningen och sina berättelser inte gjort sannolikt att de haft sin hemvist i Gaza. Med hänsyn till att bröderna är födda och har bott i Förenade Arabemiraten fram till i vart fall år 2005, anser domstolen att det finns skäl att pröva ansökningarna mot detta land. Eftersom

själva uppger att de inte har haft sin hemvist i Förenade Arabemiraten efter år 2005, och då det inte finns några bevis för motsatsen, anser domstolen att det finns särskilda skäl för att pröva ansökningarna mot mer än ett land. Migrationsverket har haft fog för att pröva ansökningarna mot de i besluten angivna länderna. Också domstolen prövar därför ”målen” mot dessa länder.

har inte åberopat några asylskäl mot de angivna länderna och kan därför inte anses ha något skyddsbehov i förhållande till dem.

YRKANDEN M.M.

yrkar i första hand att Migrationsöverdomstolen ska återförvisa målen för förnyad handläggning. I andra hand yrkar de att Migrationsöverdomstolen ska bevilja dem uppehållstillstånd samt flyktingstatusförklaring och resedokument. I sista hand yrkar de att Migrationsöverdomstolen ska bevilja dem alternativ skyddsstatusförklaring. Till stöd för överklagandena anför de, utöver vad de åberopar för att de ska anses ha gjort sin hemvist i Gaza sannolik, att de inte har någon anknytning till Förenade Arabemiraten, Jordanien, Libanon eller Syrien.

Migrationsverket

Migrationsverket har efter att Migrationsöverdomstolen förelagt verket att yttra sig i målen föranstaltat om språkanalyser och kunskapskontroller. Verket har härfter anförut bl.a. följande.

Migrationsverket bestrider bifall till överklagandena och yrkandena om återförvisning och vidhåller sin tidigare inställning att

inte har gjort sannolikt att de har hemvist i Gaza.

Av de genomförda språkanalyserna framgår att de har sin språkliga bakgrund i Gaza. Deras dialekt talas även av palestinier från Gazaremsan bosatta utomlands. Vidare framgår att det är vanligt bland palestinier att behålla sin ursprungliga dialekt även om bosättning sker utomlands. Språkanalyserna motsäger således inte Migrationsverkets inställning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

I målen har uppkommit fråga om utvisning av asylsökande till flera länder. Migrationsöverdomstolen finner därför skäl att inledningsvis erinra om tillämpligt lagrum och den praxis som finns avseende sådana bedömningar.

Enligt 8 kap. 18 § första stycket utlänningslagen (2005:716) ska i beslut om avvisning eller utvisning som meddelas av Migrationsverket, en migrationsdomstol eller Migrationsöverdomstolen anges till vilket land utlänningen ska avvisas eller utvisas. Enligt lagrummets andra stycke får, om det finns särskilda skäl, mer än ett land anges i beslutet.

I förarbetena till lagrummet uttalar regeringen bl.a. följande. Huvudprincipen bör vara att utlänningen ska avvisas eller utvisas till sitt hemland eller till det land från vilket han eller hon kom till Sverige. Det kan finnas situationer när andra länder är tänkbara att avvisa eller utvisa en utlänning till. Utlänningen kan exempelvis ha dubbla medborgarskap eller ha uppehållstillstånd i ett annat land än hemlandet och dessa länder kan vara möjliga verkställighetsländer. Vidare kan utlänningen vara gift med någon från ett annat land eller ha annan familjeanknytning till ett land där mottagande av personen skulle kunna ske. Utlänningen kan dessutom av annan orsak vilja åka till ett land där han eller hon visar att mottagande kan ske. Möjligheten att anvisa fler än två länder torde dock ytterst sällan komma i fråga. (Prop. 2003/04:50 s. 30.)

Migrationsöverdomstolen har i avgörandena MIG 2008:40 och MIG 2011:5 uttalat sig om möjligheterna att anvisa mer än ett land dit verkställighet kan ske. I sistnämnda avgörande anförde domstolen bl.a. följande.

Redan av ordalydelsen i 8 kap. 18 § andra stycket utlänningslagen följer att restriktivitet bör iakttas vid angivande av mer än ett land till vilket utlännen ska utvisas genom att ett krav på särskilda skäl är uppställt. Att därvid låta enbart etnicitet och modersmål spela en avgörande roll torde enligt Migrationsöverdomstolen inte vara förenligt med utgångspunkten att en avvisning eller utvisning bör ske till ett land till vilket utlännen har anknytning. En sådan ordning skulle få till följd att utlännen skulle kunna avvisas eller utvisas till ett land i vilket denne aldrig varit bott eller vistats och inte heller i övrigt har någon anknytning till. Enligt Migrationsöverdomstolen bör utgångspunkten således vara att etnicitet och modersmål inte ensamt kan utgöra särskilda skäl att ange mer än ett land till vilket utlännen ska avvisas eller utvisas.

Migrationsverket och migrationsdomstolen har som motivering till att det ansetts föreligga särskilda skäl för att ange flera länder till vilka

ska utvisas uppgett ”att det är allmänt känt att palestinier lever i Libanon, Jordanien och Syrien”. Att det skulle finnas annat som pekar på att

har anknytning till dessa länder utöver denna svepande formulerade omständighet har inte ens påståtts av underinstanserna. Även om Migrationsöverdomstolen har viss förståelse för att det kan vara svårt att fastställa till vilket eller vilka länder en utlänning kan utvisas, finner domstolen det anmärkningsvärt att underinstanserna i strid med gällande lag och praxis förordnat om utvisning till aktuella länder på sätt som skett. Redan av detta skäl vore det motiverat att undanröja förordnandena om utvisning till Libanon, Jordanien och Syrien.

Det finns emellertid anledning att även ytterligare kommentera Migrationsverkets handläggning av nu aktuella ärenden.

När Migrationsverket fattade sina beslut den 3 december 2010 måste verket ha ansett att ärendena varit tillfredsställande utredda och klara för avgörande. Någon ytterligare utredning har verket heller inte vidtagit under den tid som målen legat hos migrationsdomstolen. Det är först när Migrationsöverdomstolen meddelat prövningstillstånd i målen och begärt in yttrande från Migrationsverket som verket har föranstaltat om

språkanalyser och kunskapskontroller för att som verket självt uttryckt det ”ta ny ställning till vilka länder klagandena ska prövas mot”.

Som Migrationsöverdomstolen påtalat i bl.a. avgörandet den 7 september 2011 i mål nr UM 10404-10 har Migrationsverket ett tämligen långtgående utredningsansvar i ett ärende som rör en ansökan om asyl. Till detta kommer de upprepade gånger då regeringen understrukt att tyngdpunkten i asylprocessen ska ligga i första instans (se t.ex. prop. 2004/05:170 s. 153 ff.). Att mot denna bakgrund först när frågan om uppehållstillstånd ska prövas i sista instans, företa en sådan grundläggande utredning som språk- och kunskapsanalys för att kunna bedöma mot vilket eller vilka länder en ansökan om asyl ska prövas, tyder enligt Migrationsöverdomstolens mening på att Migrationsverket i vart fall inte vid tidpunkten för sitt yttrande till Migrationsöverdomstolen funnit beslutsunderlaget vara tillräckligt.

En materiell prövning av om förutsättningarna för uppehållstillstånd är uppfyllda skulle innebära att Migrationsöverdomstolen som första och enda instans skulle värdera det material som Migrationsverket kompletterat utredningen i målen med. Även om det inte föreligger hinder för ett sådant förfarande, finner Migrationsöverdomstolen inte skäl att i förevarande mål hantera den uppkomna situationen på sådant sätt. Underinstansernas avgöranden ska därför undanröjas, utom vad avser ersättning till det offentliga biträdet, och målen visas åter till Migrationsverket för förnyad prövning.

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 1

BESLUT

Mål nr UM 4647-11
UM 4649-11

Beslutet får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd
referent

kammarrättsråd

föredragande